

KIADÓ HIVATAL:

Beliczey-ut 4 szám
hova a előfizetési pénzek
hirdetések és minden a ki-
adóhivatalt érdeklő közle-
mények küldendők.

Nyitási díj egy sor
közlelési díja 50 fillér

Hirdetések jutányon
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 10 kor. — fillér
Félévre 5 kor. — fillér
Negyed évre 2 kor. 50 fillér

SZERKESZTŐSÉG

Beliczey-ut 4. szám
hova a lap zellemi része
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok nem
adatok vissza

Hivatalos közlemény.

2591 — 1901 ikt. sz. Szarvas község előjárótól.

Hirdetmény.

Alólirott községi előjáróság közhírré teszi,
hogy a község háza épületére 34 új külső ab-
lakot, a déli és a nyugati bejárónál 2 inga
ajtót, továbbá 6 hivatali szobába új padolatot
készített s e munkálatok teljesítését szóbeli
verseny tárgyalás útján kívánja biztosítani.

Az árlejtés 1901 márczius hó 20 ik napján
d. u. 3 órakor fog a község háza tanácstermében
megtartatni.

Az árlejtési feltételek az első jegyzői irodá-
ban (Boros Mátyásná) a hivatalos órák alatt
naponként megtekinthetők.

Szarvas, 1901. márczius hó 9 én.

Az előjárók nevében:

SALACZ JÓZSEF, MELIS JÁNOS,
első jegyző, bíró.

2694 — III. 1901. Szarvas nagyközség előjárótól

Hirdetmény.

Alólirott községi előjáróság ezennel köz-
hírré teszi, hogy a szarvasi sorozó járáshoz
tartozó 1878. 1879. 1880-ik évben született
állítási kötelesekre vonatkozólag a fősorozás
Szarvas község tanácstermében az 1901. évi
április 9, 10 és 13 napjain a következő sor-
rendben fog megtartatni:

1901. április 9-én Szarvas I. korosztálya

" " 10-én " II. és III. korosz-
tály a megvizsgálendő
apák és az önkéntesek.

" " 13-án a szarvasi járás területén
tartózkodó idegenek.

A sorozás mindenkor reggel 7 és 1/2 óra-
kor veszi kezdetét.

Felhivatnak ennél fogva az állítási kötelesek,

hogy a mondott helyen és időben tisztán
öltözködve bot nélkül jelenjenek meg.

Szarvas, 1901. márczius 14.

Az előjáróság nevében:

JESZENSZKY, MELIS,
jegyző, bíró.

2736 — I. 1901.

Hirdetmény.

Van szerencsénk az érdekelteket ez uton
is értesíteni, hogy a gyulai kerületi betegse-
gélyző pénztár közgyűléseire a szarvasi járás
községeiből a munkaadók közül 2, az alkalm-
mazottak közül 6 kiküldöttnek 6 évre terjedő
megválasztására a járási főszolgabíró úr, az
ipartestület helyiségébe határnapúl f. év már-
czius hó 18-ik napjának d. u. 3 óráját tűzte ki.

Szarvason, 1901. márczius 13-án.

Az előjárók nevében:

Salac: József, Kovács János,
első jegyző, t. bíró.

Magyar iskolák.

Állandó vita tárgyát képezi néhány év óta
a közéletben az iskolák, kiváltképen a népis-
kolák jellege. Ez a vita jelentékeny részlete a
felekezeti küzdelmeknek, melynek sajnos nap
nap után tanui vagyunk.

Kié az iskola? Az egyházé vagy az
államé? E kérdés körül folyik a vita s a vitat-
kozók nem egyszer elkeseredetten minden tár-
gyilagosság híján rontanak egymásnak.

Holott meddő, egészen meddő ez aszennedé-
lyeskedés. Mert az államnakeszeágában sincs az
iskolák tulajdonjogába beleavatkozni, viszont
az egyház, dicső tradícióihoz hiven, jó haza-
fikát nevel az iskoláiban.

A baj az, hogy mindkét félen akadtak
túlzók, különösen a Páderék és Mócsyak lég-
körében. E túlzók megfeledeztek arról, hogy
a magyar iskolának első főkötelessége öntuda-
tos, szabad polgárokat nevelni a magyar nem-
zeti állam számára. Nem felekezeti emberekké.
hanem hazafiakká kell nevelni a gyermekeket,
a kiket Magyarország iskoláiban oktatnak.
Ebben kulminál a mi közoktatásunk programja,

Magyarország számos vidékén — sajnos
— még mindig úgy vagyunk, hogy a jó ma-
gyar hazafiak nem teremnek maguktól. Azzá
kell nevelni őket az iskolákban. S a mely vi-
déken nem ezt a főelvet tartják szemük előtt
ez illetékes tényezők, ott veszett ügy a ma-
gyarság ügye.

A felcsigázott felekezeti érzés a nemzeti-
ségi vidékeken együtt jár a nemzeti kérdés
kiélesülésével. Élénken igazolják ez állítás
valóságát a legutóbbi évek eseményei. Vak
az, aki nem látja, hogy például a felvidéken
a pánszlávizmussal karöltve jár az ultramontan-
izmussal. Veszedelemes, állambontó jelszavak
röpködnek ott szerteszéjjel.

Kimerné ily körülmények között kétségbe-
vonnai az államhatalomnak azt a jogát, hogy
töle telhető alkotmányos eszközökkel megaka-
dályozza a külföldről táplált nemzeti propaganda-
t? Ha ezt nem tennék, utódainknak
jogos oka lenne arra, hogy megátkozzák azo-
kat a kormányférfiakat, a kik midőn még
módjukban állott, nem akadályozták meg a
hazaáruló áramlatok terjedését.

Az iskolában kell megvetni a lelkekben a
magyar hazafiság fundamentumát. És a mely
iskolákban a felekezeti célok ezt a nagy elvet
elhomályosítják: ott igenis éreztesse hatalmá-

TÁROZA.

Márczius 15.

Felidézlek újra Márczius nagy Napja!
Hisz emléked lelkem égési izgatója!
Ragyogó fényedhez visszatérni vágyom,
Hogy ne légy előttünk csak varázsos álom!
Hogy szemünkkel lássuk teljes dicsőséged,
S mindazt, ami nagygyá, ünneppé tett téged.

Jertek! Menjünk vissza a képzelet szárnyán.
Ötvennél több évet gyorsan által szállván.
Alljunk oda mink is a lelkes tömegbe,
Amely a régi Pest utcáin jött egybe.
Ujjongó örömmel harsogjuk a zajba:
„Szabad már a sajtó, nincsen bilincs rajta.“

Hallgassuk csak mink is ifiak és vének:
Zeng már a nagy költő ajakán az ének.
Lángoló szavával tüzet önt a vérbe,
Mint ha nem is ember, félisten beszélne.
Mikor azt harsogja: „Talpra magyar! Talpra!“
Olyan, mint az orkán zúgó zivatarja.

S riadoz az éljen az utcákon végig:
Viszhangja föl csap a haragos égig.
Szabadság vágyától ittasul az elme,

Mint ha a levegő azzal volna telve.
Hatalmas szavára börtön is kitérül:
Hozzák már Tancsicsot nehéz rabságából.

Nézzétek mint terjed a szabadság lángja:
Fegyvert fog az ország ifja, aggasztvána.
Csatazajtól hangzik hegy, völgy, meg a róna,
Mint ha a Titánok égi harcaza voná.
Puskaropogásba, ágyúdörejébe
Egy kiáltás hangzik: „Előre! Előre!“

A hazaszeretet ezernyi csudáját
Még az égiek is bámulva csudálják.
Testvér, apa, gyermek küzdenek egy sorba
Halálmegvetéssel száz halálba rontva.
Nincs aki előttük megállani merne?
Fut is az ellenség széjjel üzött serge!

De nézzétek! Óh bár ne kellene látni!
Könnyes szemmel állnak csaták daliái!
Veszte a szabadság! Oda van már minden!
Bujdosó magyarnak már hazája sincsen.
Elnémult a költő szivetrázó hangja:
Csak a szellő sirja: „Talpra Magyar! Talpra!“

Márcziusi szellő oh susogd el, kérünk,
Az elesett hősök mit üzennek nekünk?
Hiszen arra jártál, sirjuknál megállál,

A költő árnyával együtt sirdogáltál.
Ugy-e azt üzenték, azt mondották néked?
„Mádott hazánkat forrón szeressétek.“

Moeskónyi József.

Az első kötet.

Sághy Dezső nagyon sokáig maradt járásbírósi
aljegyző. Ez a hivatal pedig, dacára, hogy némi
bűszkeséggel tölti el eleinte a viselőjét, utóbb bizony
elégületlenséget szül. A házassági mániá éveiben, 20
évtől 24-ig minden hivatalban megvan ez az elégület-
lenség, de utóbb elmúlik ez a higadtság éveiben. Ha
ügyvétt, vagy doktor, vagy tanár az ember, akkor fel-
tétlenül, de ha aljegyző, akkor állandó lesz.

Sághy Dezső már jóval túllépte azt az időt, mikor
erővel feleségeskedni akar az ember. Ő maga szólt a
legutóbbszór az ifjú embereket, kik szerinte a korai
család alapítás gondolatával foglalkoztak.

— Maga még gyerek, barátom. Feleségül venné
bármelyik szép leányt, kit megláttál. Kivel beszélt, vagy
pláne, kinek kezet csókolhatott. Két hét múlva aztán
azon gondolkodni, hogy vajon el töle. Pár év múlva
megváltozik. Arra maga is a legénykorát éli az életben
is, a hivatalban is. Az igénye akkor lesz legtöbb s a
fizetése majdnem legkevesebb. Eladósodik. Végre a
házasságra gondol, asszonyra, gazdag asszonyra, ki az
adósságát kifizessé. A gazdag leány pedig ritka s hogy
az ilyeneket szegény ördögöknek adják, amilyen maga
is lesz barátom, az még ritkább. Így természetesen, hogy
vár még. Olyan vén legény lesz, mint én: 30 éves.

nak és tekintélyének teljes súlyát a magyar nemzeti államhatalom.

Viszont arra teljes joga van mindenik felekezett egyháznak, hogy a valláserkölcös szellemet töle telhető erővel és búzósággal ápolja és jutassa érvényre a magyar iskolákban. Az iskoláknak ezt a jogát nálunk senki el nem vitatja és nem is akarja elvitatni. Ez az igazi kötelessége oltár felkent férfiaknak, nemcsak a maguk szempontjából is. Mert az igaz hitvallással együtt jár az erkölcs és a kik ezt oltják be az ezer és százernyi iskolás lelkébe, azok nem teljesítenek kisebb missziót, mint a magyar nemzeti állam bajnokai.

Ne folytassuk tehát a meddő vitát az iskolák jellege fölött. Az egyház iskoláit senki el nem akarja venni, az állam legkevésbé. Hisz örül, ha a maga iskoláit tenn tudja tartani 13000 egyházi iskola áll szemben 3000 állami iskolával — ez az arány megnyugtathatná az egyház legvérmesebb előharcosát is. A ki rémképeket lát és harcot hirdet, az nem cselekszik sem az egyház, sem a haza javára.

Mert a magyar nép, mint államalkotó nemzet szempontjából, az iskoláknak, legyenek azok akár telegeket által fentartottak, akár államiak, egy minden más szemponton felül emelkedő célt kell szolgálni:

Hú hazafiakat nevelni.

Ebben versenyezznek az iskolaföntartók és a lelkészek!

Márczius idusán.

A szabadság nagy Istene lebecsülte a nemzetek közé a szikrát, mely lángra gyújtotta milliók szívében a szabadság szeretetét. A szolgátság sötét járma nehéz volt már a nemzeteknek és népeknek, szükség volt már a viharra, mely egyrésztől megtisztítsa a fevegőt a szabadságra teremtett lelkeket lenyűgöző bacillusoktól, másrésztől megrendítse a hatalomban elbizakodottakat. Erőteljes intő szó volt ez arra, hogy a népszabadság nem hitvány vásári cikk, melyet a hatalmasok kényük-kedvük szerint üzérkedhetnek, de élető lelke minden intézménynek, melyet egyedüli célokra lefoglanni nincs jogában senkinek, még a fejedelmeknek sem.

Márczius 15! Nemzeti ünnepe minden magyar embernek, azzá avatta az egyetlen szó: **népszabadság!** Isten adta drága kincs gyanánt az emberiségnek, félistenek küzdöttek, áldoztak érte vagyont, vért, életet, mert tudták, érezték, hogy egyedül a szabadság biztosítja a nemzetek örök életét.

A szabadság nagy napjának, márczius tizenötödikén fokozottabb mérvben nyilvánul a hála és kegyelet érzése azon rettentetlen bátorsággal, hősiesség önfeláldozással küzdött férfiak

emléke iránt, a kik 53 évvel ezelőtt kivívták a szabadság, egyenlőség, testvériség hármasszent igéjének győzelmét.

Boruljunk arcra ama nagy idők soha eléggé meg nem becsülhető emlékei előtt! Buzduljon fel szívünk szent fogadásra, hogy megtartjuk azt, a mit a dicső nagy elődök hősiességgel kivívtak számunkra. Példájuk lelkesítsen igaz hazaszeretetre, mely ne hangzatos beszédekben, elmés, ügyes pohárváltásokban, hanem tettekben, a haza javát célzó nemes intézményekben nyilvánuljon.

Szabadságot és igazságot kerestek és vívtak ki márczius 15-én a dicső, nagy elődök, mert érezték e két kincsnek szükségét. Mi pedig, kik már részesei vagyunk az ő vérük árán szerzett eme két nagy kincsnek, becsüljük is azt meg. A szabadság, az igazság kettős tegyverése! Kezünkben küzdjünk, folytassuk a harcot a nemzetek versenyében, a szellemi és anyagi gyarapodás és előrehaladás érdekében. E nemes és szent feyverek mindenkor és minden időben győzelemre vezetnek a magyar nemzet ügyeit, mert velünk van, velünk lesz a szabadság és a magyarok Istene!

Szarvas, márczius 15.

Mintha csak az időjárás is ünnepelni akarta volna a magyar nemzet nagy ünnepét. A tavasz első lehellete reszkettette meg a sziveket, a melyek égnek a hosszseretű lángjában.

Már kora délután mozgalmas képet nyújtott városunk utcái, mely nemzetiszínű zászlókkal volt díszítve. A főgymnasium ifjúsága és a közönség nemzetiszínű kodárdával díszítve elárasztotta az utcákat. A főgymnasium tanuló ifjúsága este faklyafény mellett járta be az utcákat hazafias dalokat énekelve. A körökben később gyűlt egybe Szarvas polgársága, hogy ünnepelje a magyar nemzet nagy ünnepét.

S bár az ének elcsendesül, a szó elhangzik s a szívek ma tellobbanó lángját elfűdi a mindennapi élet, a gondok, küzdés szürke hamuja: a parázs izzik a szívekben, s ha jó a márcziusi szellő, új lángra lobban s fog lobbanni az idők végtelenségéig.

A márcziusi ünnepség lefolyásáról a következőben számolunk be:

Márcz. 15. A helybeli főgym. önképző „Vajda köré” 1848 márczius 15-ének ötvenhárom éves évfordulója alkalmából a főgym. tornacsarnokában nemzeti ünnepélyt tartott a következő műsorral: 1. Fohász — Oláh Károlytól: zengi a tanulói dalkar. 2. Előki megnyitó. Tartja Benka Gyula igazgató tanár úr. 3. Petőfi Sándortól „Nemzeti dal” szavalja: Vangyol Szilárd VIII. 4. Petőfi Sándortól „Van-e egy marok föld?” szavalja: Dérczy Imre VII. 5. Tóth Kálmántól „Előre!” szavalja: Salgó Zoltán VIII. 6. Részlet felolvasás: „A nép haza-

fias hangulata” című pályadíj nyertes prózából: írta Belopotoczky István alelnök titkár. 7. Gyököcsy Endrétől „Kossuth katonája” szavalja Gyököcsy József VII. 8. „Szerzetes” írta és szavalja: Belopotoczky István. 9. „A falu szegénye” pályadíj nyertes költemény írta Salgó Zoltán VIII, szavalja Kádár Sándor VII. 10. Záró ének: zengi a tanulói dalkar. Az ünnepélyen a közönség rendkívül nagy számban jelent meg, úgy hogy a külömben tágas tornacsarnok is szűknök bizo nyult az ünnepő közönség befogadására. Az ünnepőly meg is érdemelte a nagy érdeklődést, mert a tanulói dalkar kiváló gonddal betanított két énekének keretében a kör nagyérdemű elnökének, Benka Gyula főgymn. igazgatójának, megnyitója, s az ő gárdájának szavatai mindvégig lekötötték a figyelmet. Benka Gyula, a kör elnöke, azt vázolta a nála már megszokott lebilincselő ékeszólással, hogy Szarvason mikép ünnepelték a márczius 15-ét 1848-ban és azóta. Az érdekes reminiscenciákat nagy figyelemmel hallgatta, s végül lelkes tapssal jutalmazta a közönség, mely a nagy naphoz méltó hangulatban távozott a hazafias ünnepőlyről.

A szabadelvű polgári körben 100-nál többen gyűltek egybe 1848 márczius 15-ének ünnepelésére, mikor is a város országgyűlési képviselője, Gróf Bolza Géza fejtegette az összegyűlt polgárok előtt a szabadság egyenlőség, testvériség, magasztos eszméit, mint a melyek márczius 15-én kaptak alakot a magyar nemzet történetében, majd kárhóztatva e szent eszmék tulhajtására irányuló törekvéseket, a türelem, kitartás és kötelesség-teljesítés erőnyeit ajánlotta polgártársainak, mint oly erőnyeket, melyeket a mai széthúzó társadalmi és állami életben minden egyes igaz hazafinak hűségeesen kell ápolnia, gyakorolnia. Éltette végül koronás királyunkat ki az 1848 magasztos vívmányainak alkotmányos öre s legfőbb gondviselője, a türelem, kitartás és kötelesség-teljesítés erőnyoiban mindnyájunknak követendő példány képe. Utána Kléncz Pál ev. segédlelkész, Liska tanár s Dr. Szemő ügyvéd mondtak tartalmas és lelkesítő beszédeket, Mocskonyi József pedig egy gyönyörű hazafias költeményét szavalta el fellekesítve a polgárokat a nagy idők emlékeinek felséges magasztalásával. A hatásos költeményt lapunk tércza rovatában közöljük. A körben csak éjjel után ért véget a kedélyes mulatozás.

A függetlenségi körben. Nagy lelkesedéssel ünnepelték meg márczius 15-ikét a függetlenségi körben. Az ünnepélyt Dr. Haviar Gyula a márcziusi eseményeket méltató szép felolvasása nyitotta meg, utána Benka Gyula főgymn. igazgató mondtott nagyhatású beszédet. Beszéltek még a nap eseményeiről Maresch István, Dr. Szlovák Pál és Vargha János. Ezután a deáksga kör elibe vonulva hazafias dalokkal ünnepelte az egybesereglett közönséget, mire Dr. Haviar Gyula beszédet intézett a tanuló ifjúsághoz, melyben hazaszeretetre buzdította őket. Többen is szólottak még, az egybegyűlt polgárság hazafias dalokat énekelve és

Elmarad az idealizmusa, melylyel a szép lányok képzelt bájában keresi ábrándjait, elmarad a hű délibáb, mely gazdag lányok hajszólására csábította, elmarad minden álom. Csak egy marad meg: a valóság megbecsülése, az élet komoly oldalának merlegelése, — a jó leány utáni vágyakozás.

Az albiró fiatal legényke, valamelyik állami kapacitás rokona, fülényesen mosolygott ehhez az el nem fogadható életbölcsülethez és boldogan forgatta a balközén levő jeggyűrűt.

Sághy Dezső elgondolkozva bámult a lámpa világába.

Ő talált már ilyen jó lányt. Annak az alakját rajzolta lelkiszemei elé. Jó családból való szegény lány, tiszta, becsületes, fehérlelkű.

Egypár gondolat, pár kiforratlan érzélem motoszkált bensejében. Bucsuzott, hazament. Asztalához ült és irt, irt reggelig...

Az első kötet megjelént. A győzelem teljes volt. A „Hozzá” forradalmat csinált a kis városban. A Sághy Dezső ezimikus modorát egyszerre érdekesnek találták a kis város bolyhos lánykái.

Az ablakból titkon lesték a költőt, ki megnyilatkozott egy kötetben, de szóval még soha. Csak a „Beesületes” című versét találták különösnek a mamák a zsurokon s gorombának a papák a kaszinóban. Egészen véve mégis irigység fogta el a város fiatal-ságát az aljegyző sikeréért.

Hogy ezek után is aljegyző maradt, az félénkségen mult.

A majálison is meghűzódott valamelyik sarokban, nem kis bosszankodására a lányoknak, kik különös vágyódással gondoltak már arra a pillanatra, ha vele tánczolnak. A falevelek élénkzöld színében gyönyörködött s őrítette a söröspoharak üdítő tartalmát.

Az öreg Barkódy bácsi zavart bele a mulatságába.

— Őcsém, nem szokott táncolni?

— Ritkán, bátyám uram.

— Jöjjen velem hamar, elvezetem egy pár szép lányhoz. Micsoda fiatalság az, a melyik a kék égbe bámul a lányok szemei helyett? Hej, mikor én még fiatal voltam!

Mire befűzte mondókáját az öreg, már a táncz hely közepén huzcolta Sághyt, hol jobbról balról ellibbenő leányfejek mosolyogtak rá.

Akinek az öreg legelőször bemutatta, valami mosolygó tekintetű gömbölyűség, e szavakkal fogadta:

— Már azt gondoltam, nem is fog táncolni Sághy ur, pedig vártam.

A poéta aljegyző megzavarodva nézett a kicsike mosolygó szemébe és fölelettül tánczra hívta.

Régen táncolt már, nehezen ment neki, de ki tartotta a hajnal pinkadásáig.

Később feleslegesnek tartotta az öreg Barkódy bácsi szolgálatszűségét, ki minden tőr után tartott köztetben számára valakit. A táncz muzsája teljesen hatalmába kerítette s ha néha leült az előbbi helyére, nem a faleveleket bámulta, hanem becsukott szemmel gyönyörködött egy szép hamvas, jó tánczos leány karcsú alakjában.

S mikor reggel, a mulatság után haza érkezett nem érzett fáradtságot. Az ágya megvetve állott, nem dőlt le. Ablakához ült és ábrándozva bámult ki a friss, üde, tavaszi levegőbe...

Sághy Dezső megváltozott azon az éjjelen. Mint ha engedett volna az elégedetlenség, a komolysága.

S ezt az öreg Barkódy bácsinak köszönhette.

Felkereszte az öreget többször, annál is inkább, mert a tánczosúja az öreg leánya volt.

Egy őszi reggelen aztán állandóan ott maradt a Barkódyék tornáczos házában. Feleségül vette a mosolygó tekintetű gömbölyűséget.

Hatalmas lakodalmat tartott az öreg a fél várme-gye hivatalos volt rá, a főispántól a megyei aljegyzőig.

Itt tudta meg csak Sághy Dezső, ki az ő apósa. Régon iskolatárs a főispánnak és urambátyámja a megye minden tollforgató emberének. A főispán mondta az első toasztot s így szólította: kedves albiró uram őcsém.

Hogy ezek után albiróvá léptették elő, maga Sághy Dezső csudálkozott legkevésbé.

Olyan mámoros, elégtűt szerelem fogta el a mindenség, az apósa és különösen a felesége iránt, hogy gondolkozóba esett, ő volt e a régi, az elégedetlen aljegyző.

Valamelyik estén együtt volt a család. Felesége az asztalon levő könyvek közt keresgölt. Megtalálta az ő kötetét. Felütötte, lapozgatta.

— Dezső, mostanában nem írsz verseket?

— Minek édesem? — Mondta boldogságteljes hangon.

— Hisz ezért érdeklődtem irántad oly nagyon.

— Kis bohó, ha ismertelek volna előbb, ez a kötet soha sem készült volna el.

Az asszony duzzogott:

— Szép tőled! Hát olyan egyszerű teremtesnek tartasz, kiről verset sem érdemes írni?

Dezső már akkor közelébb húzódtott hozzá.

— De hiszen édesem, nem lányról szól az a kötet, hanem egy nem is létező ábrándról és nem is boldogság a hangja, hanem a tételődés, az elégedetlenség, a komorság. Ezt a hangot ismertem csak akkor. Most másikat is ismerek, a lágy, dallamos csicseregésedet, meg ezt a te kedves duzzogásodat. Kell e több nekem? Ez a hang az igazi, ezt kerestem és meg is találtam. Ezt a hangot pedig nem árulom el senkinek, mert önző vagyok. Te tételd azzá. Mond, írjak-e a szerelmünkről azoknak, kiket nem is érdekel.

— Nem, — mondta az asszony, miközben gyöngöden elpirult.

Sághy Dezső később fiatalkori éretlenségnek tartotta a kötetet megjelenését.

elbeszélgetve a nagy idők eseményeiről egész késő éjjel órákig maradtak együtt.

— A „Népkör“ híven a multhoz ez évben is meg ünnepelte az 1848 márczius 15-ének az emléknapját. A körnek újszólván összes tagjai megjelentek az ünnepélyen. Az ünnepély kezdetén az összes jelen voltak felállva elénekelték a Szózatot és több hazafias dalt; majd kedélyesen elbeszélgetve a mult idők dicsőségével telt napjairól egész a hajnali órákig együtt maradtak az ünneplők.

Az iparos ifjak önképző köre. Valóban ritka szép ünnepet rendezett az iparos ifjak önképző köre a márcziusi eszmék megtestesülésének emléknapján. Az „Árpád száló“ díszterme mely a lélekomelő ünnepégek színhelye volt, háromszáz tagot számláló ünnepelő férfi és nő vendégekkel díszített. A terem hátsó falán nemzeti színű virágfüzér övezte Kossuth Lajos arcképet, mely felett ezen felirat ékeskedett „Tekints reánk az örökkévalóság csillagos homábol hazánk megdicsőült kormányzója.“ Az ünnepélyt Dancs Szilárd, ügyvédjelölt nyitotta meg hazafias és szellemes beszédjével. Utána Molitorisz Pál szavalta el nagy lelkesedéssel és sikerrel Petőfi „Rab“ című költeményét. Végül Melis János fügyminisiumi tanár tartott a nap színvonalához méltó a nagy időket lelkesen festő szép felolvasást. Vacsora közben kőkivá-natra felkészítöket mondtak Melis János és Dancs Szilárd. Majd tánc következett s bő része volt a hazafias hölgyközönségnek a kedves víg mulat-ságban, nagyon jól viseltek magukat a figyelmes dorék rendezők. A táncmulatság a reggeli órákban ért véget.

— Az „Ö szöli magyar olvasó kör“ f. hó 14-én este ünnepelte márczius idusát. Az ünnepélyen meg jelen a kör elnöke Brózik Lajos tanító, a ki lelkes szavakkal nyitotta meg az ünnepélyt, majd Huba János az ottani tanító, egyuttal a kör elnöke felolvasott a márcziusi nagy napokról, buzdítva, lelkesítve a kör tagjait — a kik szép számmal jelentek meg az ünne-pélyen — hogy híven tartsanak ki körük mellett a mely oly igaz terjesztöje a magyar nyelvnek. A vacsora alatt beszélt meg Paulenda János tanító figyelmeztetve a kör tagjait arra a szent kötelességre, a melylyel tartoznak a haza iránt, mely mindnyájunknak, a kik e földön élünk, bármily nyelvet beszélünk is, édes anyánk. Szép lélekomelő ünnepély volt ez! A jelen voltak fényos tanujelét adták annak, hogy ök igaz magyarok, a kiket fölrö vezetni, elámitani nem lehet.

Ujdonságok

— Békésvármegye közművelődési egyesülete 1901. évi márczius hó 24-én délután 4 órakor a vár-megyeháza kis termében közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Aelnök választás. 2. A közögi közművelődési bizottságok kiegészítése. 3. Jelentés a közművelődési egyesület által létesítendő népiskolai szemléltető képek ügyében. 4. A vármegye közművelődési pénzalapjából rendelkezésre bocsátott 1000 korona segélyösszepről alkotott szabályzat 7 §-a alapján a magyar nyelv sikeres tanításáért megállapított jutalomdíjak odaítélésére állandó bizottság alakítása. 5. Folyó ügyek. 6. Indítványok.

— Titkár és pénztárnok lemondása. Két lemondást kellett tudomásul vennie a Békésvármegyei Gazdasági Egylet vasárnap tartott igazgató választmányi gyűlésének. Két régi — s tegyük mindjárt hozzá — igen nepszerű és igen buzgó tisztviselője az egyesületnek: Zlinszky István titkár és Sohár Kálmán pénztárnok bejelentették, hogy családi körülmények miatt kénytelenek megválni állásaiktól. Májusban mindketten eltávoznak Csabáról: Zlinszky Szarvasra, Sohár Pozsonyba teszi át állandó lakását s így nem viselhetik tovább tisztjuket, melyet évek hosszú során át becsülettel, kitartással s az egyleti tagok legnagyobb meglegedésére töltöttek be. A választmány öszinte, igaz sajnálkozással vette tudomásul a két derék férfi távozását, a legmolegebb elismerés hangján méltatta működésüket s a tizenhárom év óta működő titkár kiváló érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta addig is, míg az egyesület májusi közgyűlésének alkalma lesz méltóan megemlékezni távozó tisztviselőiről. A felhalmozódott titkári teendők ideiglenes ellátására már ezen a gyűlésen történt intézkedés, az állást azonban csak a közgyűlés fogja betölteni s az fog határozni a pénztárnoki állás tervbe vett reformja ügyében is. Érdekes és fontos tárgya volt még a vasárnapi gyűlésnek az igazgató választmány egy új tagja: Havári Lajos felszólalása a szövetkezet s indítványa a czukorgyár létesítése tárgyában. Mindkettő mélyen belevág gazda közönségünk érdekeibe s helyesléssel fogadtattat.

— Nyilvános köszönet. A szarvasi ev. egyház-nak egykor kiváló szorgalmu s a tanító-egyesület iránt állandóan érdeklődő nyugalmoba vonult tanítója, Mocs-kónyi Agoston, a szarvasi helyi tanító-egyesület könyvtárának 50 darab könyvet adományozott, a miért neki az egyesület nevében ez úton is hálás köszönetet mondok. Szarvas, 1901. márcz. 15. Molnár János elnök.

— Halálozás. Ifj. Nagy Sándor kondorosi fiatal kereskedőt súlyos csapás érte, neje született Nagy Lenke életének 24-ik évében folyó hó 13-án rövid szünet után meghalt. Temetése folyó hó 15-én d. e. 9 órakor óriási részvét mellett ment végbe. Nyugodjék békében. A család a következő gyászjelentést adta ki: „Alólirottak a szív legmélyebb fájdalommal jelentik a hü feleség, illetve leány, testvér, sógornő és rokonnak ifj. Nagy Sándorné szül. Nagy Lenkének élete 24-ik, boldog házasságának 2-ik évében rövid szünet után f. hó 13-án d. u. 6 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 15-én d. e. 9 órakor fognak a helybeli r. kath. sírkertben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szent-miséldozat f. hó 15-én d. e. 8 órakor fog az Úrnak bemutatni. Áldás és béka poraira! Ifj. Nagy Sándor mint férj. Nagy József és neje szül. Könyg Janka szülők. Nagy Károly és neje. Nagy Borbára férjezett Nagy Sándorné, Nagy Irmuska, mint testvérek. Id. Nagy Sándor és neje szül. Zsigmond Mária, após és anyós. Mariska férjezett Szentes Mihályné, Zsuzsika, Jani és Margitka, mint sógornők és sógor. Számos közelebbi és távolabbi rokonok. Kondoroson, 1901. márczius hó.

— Kontúr Béla vigjátéka. A mult heten nyitották meg a budai Kisfaludy-színház idei szezonját s a megnyitó estén dr. Kontúr Béla, fővárosi orvos, városunk szülötte, szép sikert aratott mint vigjátékiró. Az egyfelvonásos vigjáték ezime: „Margit álma“ s a meséje épen olyan rövid, mint maga a darab. Egy fiatal ember: Fehér Jenő, elmegy öv. Repecsényinél házába s ott az özevgyben azt a hitet ébreszti, hogy őt el akarja venni, holott épen az ő leányába: Margitba szerelmes. A turpisság akkor sül ki, mikor Margit egy álmat elbeszélvén anyjának, azt mondja többek között a fiatal ember füle hallatára, aki véletlenül tanuja az elbeszélőnek, hogy csak őt szereti s niúsen egyéb vágya, mint az, hogy — Jenő legyen. Az álma persze beteljesedik, daczára, hogy a vén Csik Ferenc meg kéri a kezét. Az öletes kis vigjáték tetszett a közönségnek, mely zajos tapsal adozott a szerzőnek.

— Halálozás. Demesák János kondorosi vendéglőt súlyos csapás érte, neje született L. u. k. Julianna folyó hó 9-én meghalt. Temetése nagy részvét mellett folyó hó 11-én az ág. ev. egyház szertartása mellett ment végbe. Béka poraira!

— Az új transversalis út. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a tervezett III. állami transversalis út általános tervei alapján az útra vonatkozó közigazgatási bejárást elrendelte és a bejárást vezetésével Hartig Sándor műszaki tanácsost bízta meg. Az új út a tervek szerint a debreczeni — fehértemplomi állami útból Berettyó Ujfalunál ágazik ki és Zsáka, Furta, Füzes-Gyarmat, Szeghalom, Körös-Ladány, Körös-Tarcsa, Mezőberény, Békés, Békés-Csaba, Apáca, Puszt-Földvár községek érintésével Orosházig fog vezetetni. A bejárást márczius hó 26-án kezdődik Berettyó-Ujfaluban, és Füzes-Gyarmat Szeghalom és Körös Ladány határára nézve márczius 28-án Körös Tarcsa, Mezőberény, Békés és B. Csaba községek határára nézve márczius hó 29-én, a többi községek határain átvonuló útszakaszra márczius 30-án fog megtartani és azon az összes érdekeltet részt vehetnek.

— Öngyilkos aljárásbíró. Szomorú sorsától megdöbent módon szabadult Kondoroson egy sokat szenvedett kiváló műveltségű nyug. kir. albiró, erdő-tarcsai Fejér László, ki már egy pár év óta súlyos betegsége miatt kénytelen volt nyugalmoba vonulni, bár még csak 40 éves volt. Betegsége — hátgerinc-sorvadás — gyógyíthatlan lévén, özvegy édes anyja, szül. Stesser Teréz, kinél Kondoroson tartózkodott, amióta elhagyta Halast, legutóbbi állomáshelyét, szintén beteggé lett s édes anyjának betegsége és saját szomorú sorsa annyira elkeserítte, hogy márcz. 9-én este 11 órakor halálátékon lötte magát s este kiszünetelt. Sorsa mely részvétet kelt mindenfelé. A kitünő képzettségű fiatal ember szép jövőre volt jogosítva, ha ép egészségben szolgálhatta volna a közt.

C S A R N O K.

Damjanics búcsúja.

Több mint félszázad mult el már dicsőséges, szabadságharcunk lezajlása óta, és ezen hosszú idő daczára még számos jelenet, sok feljegyzésre méltó esemény csak mint szóbeli hagyomány tartja fenn magát a hálás nemzedékünk, és ilyenek mint történelmi tények valóban megérdemlik azt, hogy nevezetesebb időszakokban a nagy közönség tudomására hozassanak, mert hisz azon fényes korzának köszönetét hazánk szabadságát.

A szabadságharc egyik nagy bajnoka Damjanics János tábornok, akit Kossuth Lajos, Magyarországnak egykori kormányzója — „Mindig győztes“ jellemző melléknevvel ruházott fel, az 1849-ki áprili hadjáratkor Görgei helyébe hadügyminiszterré lett alkalmazva, s így a harmadik hadtestet el kellett hagynia, a midőn ezen változástól a vitéz III-ik zászlóalj értesült, ennek „fiai“ (a mint a legénységet titulálta) küldöttséget menesztet-

tek az általuk imádott „öreghez a végett, hogy töle illőképpen elbúcsúzzanak. A küldöttség tagja Földváry Károly, a rettenhetetlen hős, Gorove Antal és Elekes István honvédtisztek voltak.

Ez utóbbnevezett tiszt ezen megható búcsújelölmetet következőleg jegyezte fel irataiban:

„Komáromban az „Öreg“ lábának fatalis eltérése előtti napon délután mentünk az ő tiszteletére. A főhadiszálláson nagy asztal volt terítve L formára. Sokan még ültek, némelyek már felálltak és szivaroztak. Az asztalfőn Görgei ült egy nő balján, a kivel társalogni látszott. Az egész tömbön előmlő hangulatból ítélve, nagyon jó ebédjök lehetett. Damjanics az ajtóval szemben ült még, tartotta a posztót tántoríthatatlanul, a mint szokta, és szilárdul. A mint beléptünk, szemel reánk etek s ránk kiáltott: „Szorvasztok fiuk! igyunk egy pohár bort.“ Földváry mosolygott s atillámát rángatva azt sugta fülembe: mondjak az öregnek valamit.

Megvallom a tőszívás nagy tudománya nálam paragon hevert, de nagy fogalmain voltak a szubordinációról is, így ha Földváry kívánta, hát csak mondanom kellett valamit. Gondolám, ha kockázatok is, hát hebegtem is ott valamit egy pohárral kezemben. Sokszor előfordult beszédemben az, hogy: adja isten — meg adja isten —, magam sem emlékszem már miket dadogtam; de aztán, a mit az öreg felelt, arra szörül-szóra emlékezem. Keményen nézett az asztalra nyugasztott teli poharába s mellére eresztett füvel fenn állva mondta a mint következők: Köszönöm fiam! Hiszen mind igaz az a mit mondtál. De ha tisztába jövünk a némettel, akkor ne keress engem a seregben, hanem gyere el Magyarádra, ott meglátsz egy vén rácot, a ki kapálja a szőlő tövét és issza annak talvnyi levét, — az én leszek. Ha pedig tisztába nem jövünk a némettel, akkor se keress engem a seregben, mert én ugyan koronás fi alatt soha sem szolgálok! Most pedig itt hagyjak benneteket egészen — meg mondtam nekem Görgei, hogy bakát csak én tudok organizálni. Midőn ő meglátta az én hadtestemet, levette a kalapját előtte. Azért kért meg, hogy menjek el helyette Debreczenbe bakákat teremteni e zaklatott szegény hazánk... s el is megyek... Istent éltessen benneteket s reméljem, ti sem hoztok szégyent nevemre! Ezután itunk az érzelmeik tarka vegyülésében. De Damjanics másnap kocsiság közben földöt s lábát törte. Damjanics balosete után a győzhetlen III-ik hadtest dicsőséges epochája véget ért, véget kellett érnie — fejezi be Elekes István — mert eltört az a vezénylő-parancsnoki láb, a mely soha... még tréfából sem retirált.“

Es imé! a harcok edzett dicső bajnoka, föntebb jelzett jösszerű mondatához képest, csakugyan Arad környékén, Magyarától nem messze alussza örök álmát. Áldás emlékezetén!

Felolós szerkesztő: SZIKES ANTAI.

714/901 tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a b-szentandrási takarékpénztár végrehajtónak Józsa József végrehajtást szünetes elleni 1000 korona lőke-követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (a szarvasi kir. bíróság) területén lévő a szarvasi 3420 szíjtkvben A 7 rsz. a. fekvő 2242-43 hrsz. beltelkes házra az árverést 800 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi április 23-ik napján d. e. 9 órakor a szarvasi kir. bíróság árverés helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 50 koronát készpénzben, vagy az 1881 LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított, és az 1881. évi nov. 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t.-cz 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szarvason, 1900. évi márcz hó 6 napján.

A kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

M É S Z Á R O S,

kir. bíró.

Bladó kanczák.

1 drb. 5 éves, 164 cm. magas gesztenye pej kis esilaggal gr. Bolza Pál helybeli istállójában.
1 drb. 9 éves 150 cm. magas sötétpej 2 hónapos mén-csikóval együtt.
1 drb. 9 éves 150 cm. magas szürke, vemhes, ellik május hóban.

E két utóbbi egüt jár és megtekinthető a

P Á L M A J O R G A N.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n.é. közönség becses tudomására hozni, hogy itt helyben az **Arany János utca 762 szám** alatt a mai kornak teljesen megfelelő

szabó üzletet nyitottam

midőn ezt a n.é. közönség becses tudomására hozni szerencsém van el nem mulasztatom kinyilatkoztatni, hogy a **szabásbani oktatást egy budapesti elsőrendű szabástól sajátítottam el.**

A n. érdemű közönség becses pártfogását kérve vagyok. Szarvas 1901. márczius hó.

mély tisztelettel
ifj. Uhljár András,
férfi szabó.

Mautner budapesti magkereskedőnek egyedüli bizományi raktára

Szarvason.

Fülöp Henriknél Beliczey ut (Grim-féle házban.)

Van szerencsém a n.é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Mautner-féle budapesti magkereskedő bizományi raktára Szarvason egyedül nálam van, s mint ilyentől a felmaradt régi magvakat az idény végeztével vissza veszi, s minden szezon kezdetén **friss magvakkal** cseréli ki, míg a nem bizományosoktól a fenmaradt magvakat vissza nem fogadja, s így azok a multból fenmaradt régi magvakat kénytelenek árulni s ha a készlet elfogy csak akkor szereznek be friss új magvakat.

Ennél fogva a ki jó magvakra akar szert tenni az nagyon jól teszi ha nálam szerzi be szükségletét, mert nálam csak is friss magvakat kaphat.

A n.é. közönség becses pártfogását kérve vagyok
Tisztelettel

FÜLÖP HENRIK, kereskedő.

KÖHÖGÉS ÉS HÜTÉS ELLEN

a Kaiser-féle

MELL-BONBONOK

legbiztosabb hatásaúak **2650** hiteles közjegyzői elismervény

Egyedüli elismert és biztos segély a köhögés, rekedtség és nyálkásodás ellen.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Egyedüli főraktár:
Bugyis Andornal Szarvason.

A Balaton Halászlati Részv.-Társ.

Siófokon

szállít Siófokról különféle módon készült

finoman páczolt heringfajta halakat

4 literes hordóban, vagy bádog dobozban két koronáért. „Rollmops” göngyölt heringet 2 korona 40 fillérért utánvételől hordó vagy bádog dobozban felüli vételnél 10% engedmény. Továbbá

fogast, kristály kocsnyában

1/2 1. 2. 4. literes dobozban

1.30. 2.-, 3.-, 5.- koronáért.

1319-1901

Pályázati hirdetés.

Békésvármegye szarvasi járásához tartozó Kondoros nagyközségben a községi

állatorvosi állás

lemondás folytán üresedésbe jöven, annak betöltése céljából pályázatot hirdetek s fölhívom mindazokat, kik ez állást elnyerni kívánják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat hozzám folyó évi április 1-ig beküldjék.

A választás folyó évi április 2-án fog Kondoros község házában megejteni.

A községi állatorvos szabályozott díjai a következők:

- a. évi fizetés a községtől . . . 1200 k.
- b. látogatási díj a község belterületén 40 fill.
- c. a község külterületén . . . 80 „
- d. érvágásért esetenként . . . 80 „
- e. ellési eseteknél segédkezésért 3 kor.
- f. csőrék (allövet) eszközzéséért 1 „
- g. látogatási díjon kívül vér vagy orbáncz elleni oltásokért kétszeri esetben és az oltó anyagon kívül darabonként . . . 08 fill.

Az egyes uradalmaktól megegyezés szerint díjazás jár.

Szarvason. 1901. márczius 2.

Kresmárik,
főszolgabíró.

Sürgöny. Egy vagon czipő érkezett

Ungár Jónás női és férfi divatárú kereskedőhöz B.-Szarvas.

Ha a t. vevő közönség hűsvéti bevásárlásnál egy bizonyos összeget takarítani akar, úgy ajánlatos hogy szükségletét nálam fedezze, mert dús választékú raktárommal valamint olcsó és pontos kiszolgálással, minden nagyvárosi üzeggel képes vagyok versenyezni.

Raktáron tartok **valódi Karlsbadi férfi, női és gyerek czipőt férfi és fiú nemez és szalma kalapokat**

valódi pécsi és prágai bőrkezttyüt

férfi női és fiú ingek, gallérok és kezelőkben.

Női és férfi nyakkendő ujdonságokban.

Dús választék kész női blouzokban, alsó szoknyákban, selyem, batiszt és kartonból.

Ujdonságok női ruha diszekben. Selymek, szallagok, arany aplikációk és zsinórokban, csipkékben és csipkeszővetekben.

Nagy raktár nap és esőernyőkben.

A t. vevő közönség pártfogását kérve, maradtam Kiváló tisztelettel:

Ungár Jónás,

divat kereskedő.

Sürgöny czim: Nádházy Szarvason.

Alapított 1879 ik évben.

Nádházy János temetkezési vállalata Szarvason.

(Kórház utca 1260 házszám alatt saját házában.)

elvállal mindenféle temetéseket — vidéken is — és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dús választékban: ércz és fakoporsókat, továbbá mindenféle szemfedeleket, művirág koszorukat és szalagokat.

A gyászeset megtörténtevel, a hozzátartozók bármi módon tett értesítésre — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt intézkedés történik.

Fakoporsók 1 frttól feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 8 frttól feljebb, nagyoknak két méter nagyságban 35 frttól feljebb.

A Nádházy „Temetkezési Vállalata” a legcsekélyebb megrendelésnél is gyors és pontos „kiszolgálást” biztosít.

Temetés megrendelés esetén a gyászszoba behúzását és a gyászjelentést teljesen ingyen adom.

Kiváló tisztelettel: **Nádházy János.**

Valamint ércz koszoruk.

Nyomatott Dantzy Sándor könyvnyomdájában Szarvason 1901.